

Основним нормативно-правовим актом, що встановлює правові засади застосування реєстраторів розрахункових операцій, є Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 06.07.1995 р. №265/95-ВР (далі – Закон №265), який є спеціальним законом. Дія його поширюється на всіх суб'єктів господарювання, їх господарські одиниці та представників (уповноважених осіб) суб'єктів господарювання, які здійснюють розрахункові операції у готівковій та/або безготівковій формі.

Встановлення норм щодо незастосування реєстраторів розрахункових операцій у інших законах, крім Податкового кодексу України (далі – ПКУ), не допускається.

Нагадуємо, що реєстратори розрахункових операцій (далі – РРО) та/або програмні РРО (далі – ПРРО) не застосовуються одиницями 1 групи.

З 01.01.2021 р. до 01.01.2022 р. РРО (ПРРО) не застосовуються платниками єдиного податку 2-4 груп (ФОП), обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 220 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, незалежно від обраного виду діяльності, крім декількох обмежень, зокрема, реалізації технічно складних побутових товарів, лікарських засобів, ювелірних, побутових виробів.

При перевищенні доходу одиницями 2-4 групи у 2021 році у сумі 1320000 грн застосування РРО (ПРРО) є обов'язковим, незалежно від виду діяльності.

Хто, де та за яких умов застосовує РРО (ПРРО)? Як зареєструвати та внести зміни до РРО, ПРРО, КОРО, РК? Як уникнути помилок та не допустити штрафу? На цю актуальну тему нещодавно заступник начальника управління – начальник відділу фактичних перевірок управління податкового аудиту Головного управління ДПС у Тернопільській області **Роман Валецький** під час сеансу «гаряча лінія» поспілкувався із додзвонювачами.

Найбільш актуальні питання та відповіді на них надаємо увазі читачів.

Питання: Плануємо відкрити декілька торгових точок: чи треба застосовувати РРО (ПРРО) на усіх чи лише тих, де є законодавчі вимоги для застосування?

Роман Валецький: Якщо здійснюється реалізація продукції, продаж якої зобов'язано проводити через РРО чи ПРРО, лише в одній із господарських одиниць, то треба проводити розрахункові операції за однаковим порядком на усіх своїх господарських одиницях, зокрема, застосовувати РРО та/або ПРРО незалежно від асортименту товарів на інших господарських одиницях, оскільки законодавством передбачені вимоги до платника податків – суб'єкта господарювання, а не до його структурних підрозділів.

Питання: Як правильно провести розрахункову операцію через РРО, коли покупець здійснює авансову оплату через мережу Інтернет (із застосуванням платіжної картки), а остаточний розрахунок буде під час отримання товару на поштовому відділенні?

Роман Валецький: Якщо покупець здійснює часткову оплату за товар через мережу Інтернет (із застосуванням платіжних карт), а остаточний розрахунок проводить під час його отримання на поштовому відділенні, то суб'єкт господарювання – продавець зобов'язаний провести через РРО розрахункову операцію на повну суму покупки із зазначенням форми оплати, суми, що сплачена авансом «передплата товарів» та суми, яку необхідно доплатити під час отримання відправлення «післяплата».

Роздрукований касовий чек, що підтверджує факт купівлі-продажу товарів із зазначенням у ньому форми оплати «попередня оплата» та «післяплата» складається в поштовому відправленні.

При цьому залишок несплачених коштів, які пошта повинна стягнути за дорученням відправника з адресата, в момент отримання товару покупець вносить для перерахування на банківський рахунок продавця. Відповідний документ, що підтверджує факт оплати остаточної суми товару, у цьому випадку зобов'язане видавати поштове відділення.

Питання: Чи потрібно кредитним спілкам застосовувати РРО (ПРРО) при прийнятті чи видачі вкладів своїм членам?

Роман Валецький: Кредитні спілки зобов'язані застосовувати РРО (ПРРО) при проведенні розрахунків за надані фінансові послуги з прийняттям/видачею готівкових коштів.

РРО (ПРРО) не застосовується при здійсненні розрахунків виключно через банківські установи.

Питання: Яким документом має підтвердити підприємець продаж товару покупцю, якщо застосування РРО (ПРРО) не застосовується?

Роман Валецький: Фізична особа-підприємець – платник єдиного податку, яка має право не застосовувати РРО (ПРРО), зобов'язана надати в паперовій та/або електронній формі покупцю товарів (послуг) за його вимогою чек, накладну або інший розрахунковий документ, що засвідчує передання права власності на них від продавця до покупця.

При ненаданні на вимогу покупця товарів (послуг) відповідного документа фізичні особи-підприємці, які сплачують єдиний податок, притягаються до відповідальності, передбаченої Законом України «Про захист прав споживачів».

Питання: Чи передбачено застосування РРО фізичною особою, які здійснюють незалежну професійну діяльність?

Роман Валецький: Фізичні особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, мають право не застосовувати реєстратори розрахункових операцій при здійсненні готівкових та/або безготівкових розрахунків.

Питання: Під час фактичної перевірки встановлено відсутність документів, що підтверджують облік та походження товару. Яка відповідальність для суб'єкта господарювання?

Роман Валецький: За дане порушення передбачено відповідальність згідно з п.12 ст.3 Закону №265 та п. 85.2 ст. 85 Податкового кодексу України. Та застосовується фінансова санкція у розмірі подвійної вартості не облікованих товарів за цінами реалізації, але не менше 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (170 гривень) та 1020 гривень за неведення обліку.

Тернопільський відділ організації роботи
Організаційно – розпорядчого управління
Головного управління ДПС у Тернопільській області